

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ლაითურის წყალსადენის რეაბილიტაცია

ქვე-პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

საქართველოს ურბანული რეკონსტრუქციისა და განვითარების პროექტი
დაფინანსებული ევროპის საინვესტიციო ბანკის მიერ

მარტი, 2016

1. ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	ქვე-პროექტი ითვალისწინებს სოფელ ლაითურში მდინარეების ნატანებისა და ბჟუჟის შესართავთან ადრე არსებული წყალსადენის სათავე ნაგებობის რეკონსტრუქციას, რეზერვუარების, საქლორატორის, სატუმბო სადგურების და წყალსადენის ახალი ქსელის მოწყობას. მდინარე ნატანების ჰორიზონტალური ფილტრაციიდან წყლის მისაღებად მოეწყობა სამი მუშა და ერთი სათადარიგო 35 მეტრის სიღრმის ჭაბურღილები. მილოვანი ჭები განთავსდება არსებული წყალმიმღები ჰორიზონტალური დრენაჟის ტერიტორიაზე, მდინარე ნატანების მარცხენა ტერასაზე. ჭაბურღილებში მიღებული წყალი შეიკრიბება 300 მ³ ტევადობის რეზერვუარში, მოხდება მისი გაუვნებელოფა და სატუმბო სადგურის მეშვეობით (2 მუშა, 1 სათადარიგო ტუმბო) მიეწოდება 118,5 მ ნიშნულზე განთავსებულ ორსექციან 2X750მ³ მოცულობის საწნეო სამარაგო რკინა/ბეტონის რეზერვუარს. წყლის გაუვნებელოფა მოხდება ელექტროლიზით. სათავე ნაგებობები განთავსდება მდინარე ბჟუჟის მარცხენა ტერასაზე. არსებულ ჰიდროლოგიურ მასალებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია წყლის დონის 1 მეტრით მატება. ამიტომ ჭაბურღილები, ნაგებობა წყლის გაუვნებელოფისათვის, სატუმბო სადგური, რეზერვუარები, სადარაჯო, ტუალეტი მოეწყობა 1,5 მეტრი სიმაღლის ნაყარზე. სათავეს ტერიტორია შემოსაზღვრული იქნება მავთულბადით. სანიტარული დაცვის პირველი ზონა ვრცელდება ჭაბურღილიდან 25 მეტრის რადიუსზე, ხოლო მეორე ზონა განისაზღვრება მილოვანი ჭის ორივე მხარეს, მისგან 100 მეტრის რადიუსზე. სათავე ნაგებობებზე მისასვლელი გზა მოიხრეშება, ხოლო სატუმბოს და გაუვნებელოფის შენობის წინ დაიგება ასფალტობეტონის საფარი. ჭაბურღილებამდე მისასვლელი გზები მოიხრეშება. საწნეო სამარაგო რეზერვუარიდან დაბა ლაითურისთვის წყლის მიწოდება მოხდება 8,2 კმ სიგრძის წყალდენით, რომელიც გაივლის სოფლის მოხრეშილ გზაზე. წყალსადენი ქსელი დაყოფილია ოთხ სექტორად. წყალსადენის ქსელი მოეწყობა პოლიეთილენის მილებისაგან. ქსელის მთლიანი სიგრძე 32 კმ-ს შეადგენს.

	მოსახლეობისათვის და კორპუსებისათვის ინდივიდუალურად მოეწყობა წყალმზომის კვანძი. ლაითურის ცენტრალურ უბნებში განთავსდება საერთო სარგებლობის წყალდამხარჯი ონკანები და სახანძრო ჰიდრანტები. წყალსადენზე დაერთებული იქნა სახელმწიფო დაწესებულებები, ბაგა-ბაღი, გამგეობა, სკოლა, სტადიონი. მეოთხე სექტორი, რომელიც მდებარეობს დაბა ლაითურის ჩრდილოეთით, წყლით მომარაგდება უკვე მოწყობილი სათავე ნაგებობიდან რეზერვუარებიდან. უახლოეს პერიოდში მოხდება 15 კორპუსის და კერძო სახლების გამრიცხველიანობა და გამანაწილებელი ქსელის მოწყობა. ამიტომ ამ პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია მხოლოდ პირველი სამი სექტორის წყალსადენის ქსელის დაკავშირება მეოთხე სექტორთან პოლიეთილენის მილით და ურდულიანი ჭით, რომელიც გაიხსნება მხოლოდ ავარიის შემთხვევაში.		
ინსტიტუციური ორგანიზება (დონორი) ევროპის საინვესტიციო ბანკი	ჯგუფის ხელმძღვანელი: კაუტიანა ჯორჯია	უსაფრთხოების სპეციალისტი: რანდეფელტ როლანდი	
განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)	განმახორციელებელი ერთეული: მუნიციპალური განვითარების ფონდი	სამუშაოთა ზედამხედველი: განსასაზღვრავია	სამუშაოთა კონტრაქტორი: განსასაზღვრავია
ადგილმდებარეობის აღწერა			

ქვე-პროექტის განხორციელების ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში შემავალი დაბა ლაითური მდებარეობს დასავლეთ საქართველოში, მდინარე ნატანების მარცხენა ნაპირზე, ოზურგეთის ცენტრიდან სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით. დაბა ლაითური ქალაქ ოზურგეთს უკავშირდება საავტომობილო მაგისტრალით სიგრძით 11კმ. დასახლება განლაგებულია მთაგორიან რელიეფზე, რომლის ნიშნულებიც მერყეობს ზღვის დონიდან 25-115 მეტრის ფარგლებში. ლაითურის მოსახლეობა ამჟამად შეადგენს 3266 ადამიანს. სოფლის წყალსადენი, რომლის სათავეც მდებარეობდა მდინარე ნატანებისა და ბჟუჟის მარცხენა ტერასაზე, აშენდა გასული საუკუნის 70-იან წლებში. ჰორიზონტალური წყალშემკრები გალერეა წყალს აწვდიდა შემკრებ ჭას, საიდანაც სატუმბო სადგურით გადაიტუმბებოდა სოფლის სამარაგო საწნეო რეზერვუარებში. წყალსადენის სათავეზე განთავსებული სატუმბო სადგური დროთა განმავლობაში გამოვიდა მწყობრიდან. შენობა თანდათან დაინგრა. აღნიშნული წყალსადენი ფუნქციონირებდა 15-20 წლის განმავლობაში და გადმოცემით წყლის ხარისხი და მისი რაოდენობა დამაკმაყოფილებელი იყო მოსახლეობისათვის. ლაითურის მოსახლეობას დღეისათვის ცენტრალური წყალსადენის სისტემა არ გააჩნია. მოსახლეობა ბოლო 15 წლის განმავლობაში წყალს იღებს ადგილობრივი ჭებიდან, რომლებშიც წყლის დონე დაბალია ან ეზიდება წყალს შორი მანძილიდან.
კანონმდებლობა	
ეროვნული კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები	საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას. კონტრაქტორი ვალდებულია ნებისმიერი ტიპის საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, ხოლო დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში მთლიანი პასუხისმგებლობა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრასთან დაკავშირებული ხარჯების გაწევა ეკისრება თავად კონტრაქტორს. კონტრაქტორი ვალდებულია:

- (i) აიღოს ინერტული მასალების მოპოვების ლიცენზია ან მასალები შეიძინოს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან;
- (ii) მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისთვის, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად, ნაცვლად შეძენისა;
- (iii) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული სამშენებლო ნარჩენები (მოჭრილი მიწა, სედიმენტები) განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან და ზედამხედველ კომპანიასთან;
- (iv) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე კონტრაქტორსა და ოპერატორ ორგანიზაციას შორის ხელშეკრულების საფუძველზე;
- (v) თუ კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად წლის განმავლობაში წარმოიქმნება 200 ტონაზე მეტი არა სახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან 120 კმ-ზე მეტი სახიფათო ნარჩენი, უნდა მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმოს კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა და დანიშნოს გარემოსდაცვითი მმართველი, რომლის ვინაობის შესახებ ინფორმაცია, უნდა წარუდგინოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ მოთხოვნების შესაბამისად.

კონტრაქტორი ვალდებულია სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის, ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის, ბეტონის კვანძის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიშის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმების ასლები, ასევე ნარჩენების განთავსებაზე შესაბამისი შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის ასლები წარუდგინოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს.

2. ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
	A. შენობის რეაბილიტაცია	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	B. ახალი მშენებლობა	☒ დიახ [] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	[] დიახ [] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	E. მიწის შეძენა ¹	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი F
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/მენეჯმენტი	[] დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი G
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულებთა უსაფრთხოება	☒ დიახ [] არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი H

¹ მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შეძენილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შეძენილ მიწაზე.

² ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

3. შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები
0. ზოგადი პირობები	ინფორმირება და უსაფრთხოება	(a) კონტრაქტორმა უნდა დაამზადოს საინფორმაციო ბანერი და განათავსოს სამშენებლო ტერიტორიაზე, მგფ-თან შეთანხმებულ ადგილას და შეთანხმებული დიზაინით. ამავე დროს, უზრუნველყოს მისი მოვლა-პატრონობა და დაცვა ამინდის ზემოქმედებისგან. ბანერზე ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში, სამუშაოთა ზედამხედველ საკონსულტაციო კომპანიაში და მუნიციპალიტეტის გამგეობაში, რომელთაც მოსახლეობა შეიძლება დაუკავშირდეს გარემოზე ზემოქმედების ან სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით საჩივრების არსებობის შემთხვევაში, უნდა იყოს განთავსებული ქართულ და ინგლისურ ენებზე. (b) მოპოვებული უნდა იქნეს მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის ყველა საჭირო ნებართვა; (c) კონტრაქტორმა უნდა განაცხადოს ოფიციალური თანხმობა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით; (d) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში უნდა იქნეს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ეცვათ ჩექმები); (e) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მაჩვენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.
A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები	ჰაერის ხარისხი	(a) მასალების / სამშენებლო ნარჩენების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ადგილზე, უნდა იქნეს გადახურული და მშრალ ამინდში გადმოტვირთვის დროს მოირწყოს მტვრის შესამცირებლად; (b) პნევმატური ბურღით ნგრევის, ასევე, მასალების ჭრისა და დაფქვის პროცესში მტვრის წარმოქმნა და გავრცელება შეზღუდული უნდა იქნეს მორწყვით და/ან მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანების გამოყენებით; (c) ნანგრევების დაყრა არ უნდა მოხდეს მიმდებარე ტერიტორიებზე;

		(d) ობიექტზე არ უნდა მოხდეს სამშენებლო მასალების/ნარჩენების ღიად დაწვა; (e) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; (f) მტვრის წარმომქმნელი სამშენებლო მასალები/ნარჩენები ტრანსპორტირების დროს უნდა იქნეს გადახურული/დატენიანებული მტვრის წარმოქმნის შემცირების მიზნით; g) საფარის არმქონე გზები უნდა მოირწყოს და მასზე მანქანების გადაადგილების სიჩქარე შეიზღუდოს 35 კმ/სთ-მდე.
	ხმაური	(a) ხმაური უნდა შემცირდეს სამუშაოების განხორციელების დროითი ლიმიტების დაწესებით 07-00 სთ-დან - 19.00 სთ-მდე; აუცილებლობის შემთხვევაში დამატებითი სამუშაო საათები უნდა შეთანხმდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან და მუნიციპალური განვითარების ფონდთან; (b) ოპერირებისას გენერატორების, ჰაერის კომპრესორებისა და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან; (c) სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იმოძრაონ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით; (d) უნდა განისაზღვროს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მაქსიმალური ნებადართული სიჩქარე; (e) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სატრანსპორტო საშუალებებისა და მანქანა - დანადგარების სათანადო მოვლა და შესაბამისი ტექნიკური კონტროლი, რაც მინიმუმამდე დაიყვანს ხმაურს; (f) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; გამოყენებული უნდა იქნეს მაყუჩები.
	წყლის ხარისხი	(a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწყოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლის ღონისძიებები, როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ ან სილის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში. (b) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე; (c) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა-დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა ისე, რომ

		მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტიტ. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით. (d) ზეთები, გამხსნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტიტ. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი). კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს, რომ არ მოხდეს ნავთობპროდუქტებისა და სხვა დამაბინძურებლების მოხვედრა წყლის კალაპოტებში ან მიწისქვეშა წყლებში, წყალშემცველი შრის ჩათვლით. (e) არ უნდა მოხდეს ცემენტის, ბეტონის ან ასფალტის ნარჩენების ჩარეცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.
	მასალების მიწოდება	a) გამოყენებული უნდა იქნეს ინერტული მასალის არსებული კარიერები, რომლებზეც გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია; b) ინერტული მასალის ახალი კარიერის ამოქმედების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს შესაბამისი ლიცენზია; c) ინერტული მასალის მოპოვების კარიერი უნდა იქნეს დატერასებული; d) მდინარის კალაპოტში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება არ უნდა მოხდეს წყლის ნაკადში. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში. მოწყობილი უნდა იყოს დამცავი ბარიერები ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. e) ინერტული მასალის კარიერი ან მისი გამოყენებული ნაწილი უნდა იქნეს აღდგენილი ან სათანადოდ დახურული თუ ლიცენზიის მოქმედების ვადა ამოწურულია ან ინერტული მასალის მოპოვება დასრულებულია; f) მასალების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში.

B. ჩამდინარე წყლების ინდივიდუალური გამწმენდი სისტემა	წყლის ხარისხი	(a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწყოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლის ღონისძიებები, როგორიცაა თივის შეკვრებისა და/ ან სილის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში. (b) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე; (c) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა-დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა ისე, რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტიტ. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით. (d) ზეთები, გამსხნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტიტ. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი). კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს, რომ არ მოხდეს ნავთობპროდუქტებისა და სხვა დამაბინძურებლების მოხვედრა წყლის კალაპოტებში ან მიწისქვეშა წყლებში, წყალშემცველი შრის ჩათვლით. (e) არ უნდა მოხდეს ცემენტის, ბეტონის ან ასფალტის ნარჩენების ჩარეცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.
	ნარჩენების მართვა	(a) სამშენებლო საქმიანობიდან მოსალოდნელი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენისთვის გამოყოფილი უნდა იქნეს დროებითი და საბოლოო განთავსების ადგილები; (b) ინერტული სამშენებლო ნარჩენები გამოცალკევებული უნდა იქნეს სხვა ნარჩენებისგან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ინერტული სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, ხოლო სხვა სახის ნარჩენები უნდა შეინახოს სპეციალურ კონტეინერებში; (c) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ჭარბი გრუნტის განთავსება უნდა მოხდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან წინასწარ შეთანხმებულ ადგილას; (d) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მუნიციპალიტეტის უახლოეს ნაგავსაყრელზე. (e) უნდა იწარმოებოდეს და ინახებოდეს დოკუმენტაცია ნარჩენების საბოლოო განთავსების თაობაზე, რათა შესაძლებელი იყოს სათანადო მართვის დასაბუთება;

		(f) შესაძლებელია შესაბამისი ნარჩენების ხელახლა გამოყენება და რეციკლირება (გარდა აზბესტისა).
H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე	(a) ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად, კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; კონტრაქტორმა ყურადღება უნდა მიაქციოს, რომ საგზაო ნიშნები, გზების მონიშვნა, განათება, ბარიერები, მოძრაობის რეგულირების ნიშნები იყოს სუფთა და ჩანდეს გარკვევით. კონტრაქტორი ვალდებულია დააყენოს, გადაიტანოს, დაფაროს ან აილოს საგზაო ნიშნები სამუშაოების მიმდინარეობის შესაბამისად. ▪ უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ქვეითად მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან საქონლის გადაადგილების საათებში; ▪ ტრანსპორტის მოძრაობა უნდა იმართებოდეს დატრენინგებული თანამშრომლების მიერ; ▪ გზის რეაბილიტაციის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ქვეითად მოსიარულეთა უსაფრთხო მისასვლელები შენობებთან. ▪ სამუშაოების განხორციელების დროს შენარჩუნებული უნდა იქნეს ტროტუარების / ქვეითად მოსიარულეთა სავალი ნაწილის არსებული სიგანე, ყველა ნაპრალის თუ დაბრკოლების წინ მთელ სიგრძეზე უნდა მოთავსდეს გამაფრთხილებელი ბარიერი,

		ქვეითად მოსიარულეთა სავალი ნაწილი დაცული უნდა იქნეს ტალახისა და სამშენებლო ნარჩენებისაგან. ▪ კონტრაქტორმა და მიმწოდებლებმა დიდი და/ან მძიმე ტვირთების, სამშენებლო მოწყობილობების, მასალებისა და გრუნტის გადატანის დროს, რაც შეიძლება ნაკლებად უნდა გამოიყენონ ავტომაგისტრალები, მიიღონ სათანადო ზომების იმისათვის, რომ ტვირთგადამზიდი მანქანები არ ჩერდებოდნენ ავტომაგისტრალზე სამშენებლო ტერიტორიაზე შესვლის წინ. ▪ კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს ზომები მიწის სამუშაოებით გამოწვეული ტალახის გზებზე მოხვედრის შესამცირებლად. ▪ კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს ყველა ზომა იმისათვის, რომ გზის მიმდებარე მოსახლეობას რაც შეიძლება ნაკლებად ან საერთოდ არ შეექმნათ პრობლემები გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელების გამო.
	ტერიტორიის დასუფთავება სამუშაოთა დასრულების შემდეგ	კონტრაქტორმა უნდა დაასუფთაოს ყველა სამუშაო ადგილი მუშაობის პროცესში და მას შემდეგ, როცა ამ ადგილებში დამთავრდება სარეაბილიტაციო სამუშაოები. აღებული და გატანილი უნდა იქნეს ზედმეტი გრუნტი და მასალები, დროებითი სათავსოები, ღობეები, უნდა ამოივსოს ბოძების დასადგმელად გათხრილი ორმოები და მოსწორდეს მიწის ზედაპირი.

4. მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/ პერიოდულ ობით უნდა განხორციე	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
---------	----------------------------------	-------------------------	--------------------------------------	---	------------------------------------	---------------------------------------

				ლდეს მონიტორინ გი?		
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შეძენა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტებ ის გაფორმების ას	ინფრასტრუქტურ ის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
ძველი შენობა- ნაგებობების დემონტაჟი	სადემონტაჟო სამუშაოებისთვის დადგენილი საათების ზუსტი დაცვა; დემონტაჟის ოპერაციების შესრულება უსაფრთხოების ნორმებისა და წესების სრული დაცვით, მიმდებარე საცხოვრებელი ადგილების მტვრით დაბინძურების პრევენციის მიზნით.	სამშენებლო მოედანი	მონიტორინგი	გაუფრთხი ლებელი შემოწმებები , როგორც სამუშაო, ისე არა სამუშაო საათებში	მუშებისა და ადგილობრივი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფა და სამშენებლო მოედნისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის მტვრით, ხმაურითა და ვიბრაციით დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირე ბა; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა;	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხი ლებელი ინსპექტირე ბა როგორც სამუშაო, ასევე არა	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი , საპატრულო პოლიცია

	სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით; ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.			სამუშაო საათებში	ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	
ინერტული მასალების წყარო	მასალების შეძენა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია; სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა; კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება; მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის.	ინერტული მასალის კარიერები	დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება	ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში	ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია; სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტთა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

	დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.	სამშენებლო ტერიტორია; ნარჩენების განთავსების ტერიტორია	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი
მიწის სამუშაოები	მოხსნილი ნიადაგის დროებით განთავსება შეთანხმებულ ტერიტორიაზე, მოხსნილი	სამშენებლო ობიექტი ინსპექტირება	სამშენებლო ობიექტი ინსპექტირება	სამშენებლო ობიექტი ინსპექტირება მიწის	სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის	სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სამშენებლო

	ნიადაგის უკუჩაყრა და/ან მისი გატანა წინაწარ განსაზღვრულ ადგილას; შემთხვევითი არქეოლოგიური აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების მყისიერად შეჩერება და შესაბამისი სამინისტროს შეტყობინება, და სამუშაოების განახლება ოფიციალური თანხმობის საფუძველზე	მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს	მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს	სამუშაოები ს მიმდინარეობის დროს	სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი	ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო ტერიტორიის დასუფთავება სამუშაოთა დასრულების შემდეგ	აღებულია და ტერიტორიიდან გატანილია ზედმეტი გრუნტი, მასალები, ნარჩენები, სათავსოები, ღობეები, ამოვსებულია ორმოები და მოსწორებულია მიწის ზედაპირი	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	შემოწმება სამუშაოების დასრულების შემდეგ	ტერიტორიის დაბინძურების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

საოპერაციო ფაზა

რეაბილიტირებული წყალმომარაგების სისტემის მოვლა	გამაფრთხილებელი ნიშნების დაყენება. დემარკაცია და სპეციალური ნიშნების და ღობეების მოწყობა ჭაბურღილებისა და რეზერვუარების გარშემო, რათა დაცული იქნას სანიტარული ნორმები და წყლის ხარისხი. სამშენებლო ნარჩენების გატანა განსაზღვრულ ნაგავსაყრელზე.	რეაბილიტირებული მილსადენი	ვიზუალური ინსპექტირება	მოვლა-შენარჩუნების სამუშაოების წარმოების დროს	წყალმომარაგების სისტემაზე ავარიებისა და დარღვევების თავიდან ასაცილებლად	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი
წყალმომარაგების დეზინფექციის სისტემის უსაფრთხოდ ფუნქციონირება ქლორირების მეშვეობით.	საექსპლუატაციო და ტექმომსახურების ტრეინინგი (სისტემის ექსპლუატაციაში გაშვებისას) უნდა განხორციელდეს და კონტრაქტორის მიერ უზრუნველყოფილი იქნას საექსპლუატაციო სახელმძღვანელო, რათა წყალმომარაგების დეზინფექციის სისტემამ უსაფრთხოდ იფუნქციონიროს ქლორირების მეშვეობით. საექსპლოატაციო და ტექმომსახურების ტრეინინგი (ექსპლოატაციაში გაშვებისას)	სასმელი წყლის გამწმენდი საშუალება	ინსპექტირება	ექსპლოატაციაში გაშვებისას	ქლორის გარემოში ავარიულად გაშვებით გამოწვეული გარემოსთვის ზიანის მიყენების თავიდან აცილება	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი

	განხორციელებული უნდა იქნას სამუშაოების კონტრაქტორის მიერ, რაშიც ასევე შევა საექსპლოატაციო სახელმძღვანელოს უზრუნველყოფა ქართულ ენაზე.					
--	---	--	--	--	--	--

[illegible]